

Kurz: Korupce a protikorupční politika
Magisterský kurz

Přednášející:

David Ondráčka, M.A.

Osnova přednášek:

a.

1. **Úvod: Definice, dělení, typy korupce, jevy na hraně.** Informace o kurzu, rozdělení referátů, zadání literatury

2. **Měření korupce:** výhody x nevýhody, objektivní x subjektivní, jedinečné x složené indexy, metodologie (TI - CPI, BPI, WB, EBRD, Freedom House, PwC)

b.

3. **Protikorupční nástroje mezinárodní:** Mezinárodní organizace, mezinárodní protikorupční úmluvy, nevládní organizace.
EU, OSN, Rada Evropy, Světová banka, OECD, a iniciativy + speciální instituce EU - OLAF, AFCOS, rozdělování evropských fondů

4. **Protikorupční nástroje národní: Protikorupční strategie**

Prevence x represe, přístup k informacím, kontrola, etické kodexy, trestní právo, testy integrity, protikorupční linky, odpovědnost (politická, trestní): Vládní program boje proti korupci

c.

5. **Politická korupce I.:** legislativní proces, lobbying, možnosti regulace + případové studie

6. **Politická korupce II.:** financování politických stran, politizace veřejné správy, vnitrostranická demokracie, možnosti regulace + případové studie

7. **Střety zájmů:** legislativa, základní modely regulace, přijímání darů, vybrané případy + zahraničí

d.

8. **Komunální politika:** klientelismus x otevřenost, místní politika a místní média, kontrola veřejnosti, dotace, veřejné zakázky, hospodaření obecních firem

9. **Veřejné zakázky:** hlavní problémy, legislativa, kontrolní instituce + Klientelistická mapa, studie, Výzkum ztrát, případové studie

10. **Podnikatelské prostředí:** podnikatelská etika, podvody, praní špinavých peněz; výzkumy podnikatelského prostředí - TI, PwC)

e.

11. **Justice a vyšetřování korupce a finanční kriminality:** hlavní problémy a slabá místa, nezávislost x odpovědnost, konkurzy, obchodní rejstříky, fungování policie, politické vlivy, + případová studie

12. **Zahraniční korupční skandály:** případové studie (vyšetřování-postup-závěry) - Elf Aquitaine, Enron, Parmalat, van Buitenen, Fujimori, program OSN Ropa za potraviny

Požadavky na studenty:

- referát/prezentace: 30%
- prezenze: 20%
- závěrečný test: 50%

Povinná literatura:

EUMAP, 2002. Korupce a protikorupční politika v České republice, CEU Budapešť, s.74-125.
Transparency International - Česká republika, 2005. Věřejné zakázky v ČR: Korupce nebo transparentnost. Praha. s.77-95.

Další doporučená literatura:

Buitenen van, Paul, , 2000. Blowing the Whistle, London.

Fassmann Martin, Praha, 2003. Stínová ekonomika II (Stínová ekonomika v ČR), Akademie věd ČR

Kudrycka Barbara (ed.), Combating Conflicts of Interest in Local Governments in the CEE Countries, CEU, Budapest, 2004

Frič, P. a kol, 1999. Korupce na český způsob. G plus G, Praha.

Kolektiv autorů, 2005. Lobbyismus versus korupce. Institut pro kulturu a demokracii, Praha.

Klitgaard, Robert. Ronald Maclean-Abaroa. H. Linsey Parris. 2000. Corrupt Cities. A Practical Guide to Cure and Prevention. Oakland, California: ICS Press.

Karklins, Rasma. 2002. „Typology of Post-Communist Corruption.“ Problems of Post-Communism 48, č. 4, 22-32

Láska Václav, 2005. Jak se zavírají tuneláři. Jota, Brno.

Transparency International - Česká republika, 2000. Kniha protikorupčních strategií. Praha:

Transparency International. 2004. Global Corruption Report 2004. Political Corruption. London Profile Books.

Transparency International. 2005. Global Corruption Report 2005. Corruption in Construction. London: Profile Books.

Transparency International. 2006. Global Corruption Report 2006. Health Care. London

Zemanovičová, D., Pirošík, V., ed. 2003. Protikorupčné opatrenia na úrovni samosprávy. Bratislava: Transparency International - Slovensko.

Zpráva o korupci v České republice v roce 2002 a o plnění harmonogramu opatření Vládního programu boje proti korupci, Praha, 2003

Zdroje na internetu:

www.transparency.cz; www.transparency.org; www.worldbank.org; www.oecd.org

Referáty:

1. Lobbying – přístupy k regulaci – zahraničí
2. Financování politických stran – legislativa a systém v ČR
3. Evropské fondy – struktura rozdělování v ČR
4. Role a působnost OLAF (AFCOS)
5. Výzkum podnikatelského prostředí (TI - 2005)
6. Corporate Social Responsibility, Business Ethics – seznámení s koncepty
7. Praní špinavých peněz – legislativa a systém v ČR
8. Struktura orgánů činných v trestním řízení – útvary Policie ČR
9. Kauza Berka – manipulace konkurzů
10. ELF Aquitaine, Francie + financování CDU
11. van Buitenen (EU)
12. Parmalat
13. Ropa za potraviny (program OSN)

Témata na případné semestrální práce:

- Předcházení manipulací při rozdělování evropských fondů – případová studie Regionálního programu SROP
- Legislativní proces a lobbying: komparace přístupů k regulaci v zemích EU
- Etické normy v parlamentech členských států EU - existence, formy, efektivita
- Protikorupční nástroje ve veřejné správě v členských státech EU
- Způsoby měření korupce